

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/486/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613208450
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Duditš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7613208450.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Duditša a členiek senátu JUDr. Evy Feťkovej a JUDr. Dany Ferkovej v právnej veci žalobcu R. N., W. XX.X.XXXX, F. R., Š. XX, zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Ľudová 14, proti žalovanému: C. N. Ž. T., E. L., L. L. U. V., J. X, K.: XX XXX XXX, zastúpenému JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Boženy Němcovej č. 22, v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 03.07.2013 č.k. 1C/157/2013-57 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania 37,69 eur na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej iba súd prvého stupňa) rozsudkom z 03.07.2013 č.k. 1C/157/2013-57 zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, so sídlom Alžbetina č. 41, Košice, sp. zn. 2C/3292/2012 zo dňa 19.1.2012 a odložil vykonateľnosť tohto rozhodcovského rozsudku do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi v prospech jeho právneho zástupcu trovy konania vo výške 362,86 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Spišská Nová Ves súdny poplatok z návrhu v sume 99,50 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní mal preukázané, že návrh žalobcu je v plnom rozsahu opodstatnený. Návrh žalobcu na zrušenie rozhodcovského rozsudku posudzoval podľa ustanovení zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Súd prvého stupňa zistil, že napadnutý rozhodcovský rozsudok bol žalobcovi doručený 15.04.2013 a návrh bol podaný na súde dňa 07.05.2013, teda v zákonnej lehote podľa § 41 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní. V konaní nebolo sporné, že účastníci konania uzavreli dňa 30.12.2008 poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou boli všeobecné poistné podmienky, ktorých prevzatie žalobca podpísal dňa 30.12.2008. Ich súčasťou bolo aj osobitné zmluvné dojednanie č. 01/2007, na základe ktorého účastníci spoločne a každý samostatne vyjadrili vôľu v prípade vzniku sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle čl. XV týchto Všeobecných poistných podmienok. Súd prvého stupňa uviedol, že rozhodcovská zmluva môže byť uzavretá ako samostatná zmluva, alebo ako rozhodcovská doložka k zmluve. V danom prípade skúmal, či rozhodcovská doložka dojednaná v rámci Všeobecných poistných podmienok k poistnej zmluve bola dojednaná jednotlivo. Súd prvého stupňa skonštatoval, že osobitným zmluvným dojednaním k poistnej zmluve účastníci vyjadrili svoju vôľu v prípade vzniku sporu podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, čo obe strany chápu

ako rozhodcovskú doložku. Zároveň v čl. XV Všeobecných poistných podmienok sa nedohodli na osobe rozhodcu, nedohodli sa ani na postupe jeho dodatočného ustanovenia v zmysle § 8 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní a tiež sa nedohodli na tom, že svoj spor predložia na rozhodnutie konkrétne vymedzenému Stálemu rozhodcovskému súdu. Toto ustanovenie hodnotil súd prvého stupňa ako neurčitý právny úkon, ktorý je podľa § 37 Občianskeho zákonníka (OZ) neplatný a zároveň, ktorý je v rozpore so zákonom č. 244/2002 Z.z., konkrétne s jeho ust. § 8 ods. 1 a § 12 ods. 6. Preto považoval rozhodcovskú zmluvu za neplatnú podľa § 40 ods. 1 písm. c) zákona o rozhodcovskom konaní. V ďalšej časti odôvodnenia rozsudku súd prvého stupňa poukazuje na to, že je tu dôvod aj na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. f) zákona o rozhodcovskom konaní. Rozhodca mal povinnosť pri rozhodovaní zohľadniť judikatúru Európskeho súdneho dvora týkajúcu sa ochrany spotrebiteľa, ktorú súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku cituje. Konštatuje, že z rozhodcovského rozsudku nevyplýva, či rozhodca predmet sporu posudzoval, či neposudzoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, či ustanovenie Všeobecných poistných podmienok bolo individuálne dojednané a tiež nevyplýva, žeby bol klient poučený o predmete rozhodcovského konania. Vzhľadom na uvedené súd prvého stupňa žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku vyhovel a zároveň podľa § 40 ods. 2 a zákona o rozhodcovskom konaní rozhodol o jeho odklade vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku.

K ďalším námietkam žalovaného ohľadom miestnej nepríslušnosti uviedol, že miestna príslušnosť Okresného súdu Spišská Nová Ves bola daná, pretože rozhodcovské konanie vychádzalo zo spotrebiteľskej zmluvy. K povinnosti žalobkyne zaplatiť súdny poplatok z návrhu súd prvého stupňa uviedol, že žalobkyňa ako spotrebiteľ bola od súdneho poplatku oslobodená podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona o súdnych poplatkoch. K nedostatku právomoci súdu na rozhodovanie o veci poukázal na to, že postup podľa § 106 O.s.p. je možné zvoliť len vtedy, ak by sa vec mala podľa zmluvy účastníkov prejednať najskôr v rozhodcovskom konaní. Toto ustanovenie nie je použiteľné, pretože § 40 ods. 2 zák. č. 244/2002 odkazuje na prejednanie návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku príslušným súdom. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal žalobcovi trovy konania, ktoré považoval za účelne vynaložené podľa vyčíslenia v odôvodnení rozsudku. O povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok rozhodol podľa § 2 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch.

Proti rozsudku podal včas odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. a ďalej z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. c) a f) O.s.p. a navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo všetkých jeho výrokoch a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Žalovaný namieta postup rozhodnutia súdu v tom, že nevzhladol dôvod vedenia spoločného konania s vecou vedenou na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp.zn. 4C/157/2013 medzi tými istými účastníkmi konania, ktorá sa týka obsahovo rovnakého typu sporu. Výsledkom nevedenia spoločného konania je nehospodárnosť konania, zaťaženie dvoch sudcov a výsledkom je duplicita trov konania. Pokiaľ sa týka vyhodnotenia rozhodcovskej doložky, ako individuálne nedojednanú uvádza, že k tejto súvislosti bolo potrebné vypočítať svedkyňu S.. Súd mal tiež skúmať skutočnosť, že ku dňu 31.08.2011 došlo k zániku poistenia z poistnej zmluvy v dôsledku žiadosti žalobcu s preplatom poistného. Skutkový a právny záver súdu o rozhodcovskej doložke považuje za nesprávny. Rozhodcovská doložka bola jednoznačne individuálne dojednaná osobitne a výrazne oddelená od ostatných textu Všeobecných poistných podmienok, a to práve z dôvodu, aby bola zrejmalá a čitateľná žalobcovi ako spotrebiteľovi. Preto je vylúčené, aby bola považovaná za neprijateľnú, teda neplatnú podmienku. Žalobcovi pritom bola daná možnosť túto podmienku neprijatť, alebo prijať, preto sa jedná o individuálnu zmluvnú podmienku podľa § 53 OZ. Žalovaný považuje za nesprávny záver súdu prvého stupňa, že rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná. V iných veciach totožnú rozhodcovskú doložku posúdili súdy za platnú. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 10CoE/51/2011, z ktorého cituje časť odôvodnenia. Ďalej žalovaný namieta, že súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil, že v rozhodcovskom konaní neboli aplikované predpisy na ochranu spotrebiteľa. Poukazuje na nález Ústavného súdu ČR I.US 3227/07, z ktorého vyplýva, že základ rozhodcovského konania vychádza zo zmluvnej autonómie strán, preto nie je dôvod pochybovať, že v rozhodcovskom konaní by neboli naplnené podmienky vyplývajúce zo spotrebiteľskej ochrany na európskej úrovni. Žalovaný namieta postup súdu prvého stupňa, ktorý sa nezaoberal otázkou uzavretia poistnej zmluvy a prijatia Všeobecných poistných podmienok. Namieta, že mu bol upretý prístup k spravodlivosti na uplatnenie zmluvného nároku zo zaniknutej poistnej zmluvy. Tiež namieta, že rozhodnutie neobsahuje výrok o pokračovaní konania s

poukazom na § 43 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní. Žalovaný spochybňuje aj výroky o priznaní trov konania a úhrade súdneho poplatku.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť a priznať žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia odvolacieho konania. Žalobca uvádza, že znenie rozhodcovskej doložky nesvedčí o vysvetlení jej obsahu žalobcovi tretím subjektom. Nemožno vyvodiť záver, že z nej vyplýva, že by žalobca bol poučený o rozhodcovskej doložke a jej prípadných následkoch. Doložka je súčasťou neprehľadného textu písaného malými písmenami splyvajúceho s ostatnými zmluvnými podmienkami. Predovšetkým vzhľadom na to, že doložka nešpecifikovala osobu rozhodcu a nebol dohodnutý postup jeho dodatočného určenia, je rozhodcovská doložka neurčitá a preto neplatná. Poukazuje na to, že charakterom rozhodcovských doložiek žalovaného sa zaoberal aj Najvyšší súd SR v konaniach pod sp.zn. 3Cdo/1/2012, 5Cdo/61/2012, alebo 6Cdo/13/2013, a to aj s poukazom na tvrdenia žalovaného, že podpisom osobitných zmluvných dojednaní došlo k individuálne dojednanej rozhodcovskej doložke.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Súd prvého stupňa riadne a dostatočne zistil skutkový stav veci, na zistený stav aplikoval relevantné ustanovenia hmotného práva a tieto správnym spôsobom interpretoval. Napadnutý rozsudok považuje odvolací súd za dostatočne odôvodnený a pri preskúmaní rozsudku a konania, ktoré mu predchádzalo nebola zistená existencia väd uvedených v ust. § 221 ods. 1 O.s.p., ktoré by mohli mať za následok zrušenie napadnutého rozsudku. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa a konštatuje ich správnosť (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Súd prvého stupňa dospel k správne záveru o naplnení zákonných podmienok pre zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1 písm. c) a f) zákona o rozhodcovskom konaní, pretože rozhodcovská doložka, ktorá mala založiť právomoc rozhodcovského súdu je neplatná pre jej neurčitosť a navyše pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. Súd prvého stupňa na podklade vykonaného dokazovania podrobne odôvodnil právne závery o aplikácii citovaných ustanovení § 40 ods. 1 písm. c) a f) zákona o rozhodcovskom konaní. Predovšetkým bolo nepochybne preukázané, že spôsob ustanovenia rozhodcov nebol dojednaný v súlade s ust. § 8 ods. 1 a 2 a § 12 ods. 6 zákona o rozhodcovskom konaní, čo spôsobuje neurčitosť, nezrozumiteľnosť a neplatnosť rozhodcovskej zmluvy.

V tejto súvislosti je právne irelevantné, či rozhodcovská doložka bola individuálne dojednaná alebo nie. Nedostatok individuálneho dojednania zmluvnej podmienky môže ovplyvniť iba možnosť jej preskúmania ako podmienky neprijateľnej podľa § 53 ods. 1 OZ, čím sa však v prejednávanej veci súd prvého stupňa nezaoberal.

Námietka žalovaného spočívajúca v tom, že súd prvého stupňa nespojil spoločné konanie vecí týkajúcich sa tých istých účastníkov konania s rovnakým predmetom konania, je irelevantná a nemá za následok nesprávnosť rozhodnutia vo veci. Občiansky súdny poriadok poskytuje súdu možnosť, nie povinnosť spojiť na spoločné konanie veci, ktoré navzájom súvisia (§ 112 ods. 1 O.s.p.).

Za situácie, ak súd prvého stupňa zruší rozhodcovský rozsudok arbitrážneho súdu, správne rozhodol aj o odklade jeho vykonateľnosti.

Odvolací súd konštatuje, že po zrušení rozhodcovského rozsudku, je povinnosťou súdu prvého stupňa konať o nároku žalovaného proti žalobcovi podľa § 43 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní. Tento následok nastáva priamo zo zákona a nie je potrebné, aby osobitným výrokom túto skutočnosť vyslovil súd, konajúci o návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny, vrátane výroku o trovách konania a výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok za návrh.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, preto má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému. Trovy odvolacieho konania spočívajú v odmene advokáta za jeden úkon právnej služby, a to vyjadrenie k odvolaniu, ktoré si vyčíslil žalobca sumou 29,88 eur a režijný paušál 7,81 eur, čo je spolu 37,69 eur. Podľa § 149 ods. 1 O.s.p., celkové trovy je žalovaný povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.